

A pominóci Szent János-templom

2013 július 16. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

A Vág jobb partján Besztercér?l Trencsénbe vezet? régi országút mentén, az illavai börtöner?ddel szemközti lapályon fekv? két kis falu, Szedmer?c és Pominóc már az 1877. évi magyarországi helységnévtárban is ikerközségként szerepel, 274 szlovák lakossal. A hivatalosan Sedmerovce-Pominovce néven jelzett településen most sem élnek sokkal többen. Szerencséjükre elkerülte ?ket a forgalmas Vág-völgyi autópálya nyomvonala. A csendes falucska határában, a folyó felé tartó földúton pár száz métert haladva találjuk meg a régi, magányosan álló templomot.
A helység els? írásbeli nyoma 1229-b?l származik: „Villa Pomnem.” A falunak már ekkor egyháza van. Kétség nem fér hozzá, hogy a középkorban több ízben is említett egykori plébániatemplom az, amelyre a fákkal-bokrokkal s?r?n körben?tt, elhagyott temet?ben rábukkantunk. 258 méterrel járunk a tengerszint felett, légvonalban alig három-négy kilométerre innen magasodik a folyó bal partja fölé Illava. Reneszánsz kori várkastélya helyén – amelyben 1856 óta az országos hír? fegyház m?ködik – a XII–XIII. században a templomos lovagoknak volt er?dítményük. A keresztes vitézek a Pöstyén-szigeti rendházukat a Vág fels? szakaszán lév? uradalmaikkal és templomaikkal összeköt? utat ?rizték. Ezt azért fontos megjegyezni, mert alighanem az ispotályos lovagrend birtokán (vagy annak határán) épült az 1200-as évek elején a pomonóci templom, amelynek régi titulusa Keresztel? Szent János. Aki a másik korabeli, Magyarországon is honos ispotályos lovagrend, a johanniták névadója.
A nyolcszáz esztend?s épület Árpád-kori falusi egyházaink tipikus példája. Alig nyújtott négyszög alaprajzú hajója nyugati felében oszloppáron nyugvó urasági karzatot látunk; a pillérek egyúttal a torony szilárd alátámasztását is szolgálják. A tornyocska két emeletén román stílusú ikerablakok nyílnak a négy égtáj felé. A bejárat a nyugati homlokzat tengelyében van. A déli falon két kis tölcsérablakon át jut be világosság. A kicsiny, félkörapszisú szentély déli és keleti ívén is látható egy-egy ablaknyílás. Az egyszer? voltában is megkapóan arányos épület berendezése újabb kelet?: a Szent János-f?oltár és a vértanú Szent István-oltár kései barokk ízlést tükröz? provinciális munka.
A templomot 1936-ban renoválták, azóta is karbantartják, elhagyottan sincs rossz állapotban. Déli falának alsó részén, egy kis ablakba foglalva mesterien kovácsolt öreg vasrács hívja fel magára a figyelmet. A közelben ódon, töredezett vörös márvány sírkövek düledeznek. Az egyiket – felirata szerint – gyermekei állították örök emlékül „Mednyei id?sb. Mednyánszky Jánosnak”, aki 56 éves korában, 1855. június 15-én halt meg. „Béke legyen porai felett” – olvasható a kövön.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló